

Jaarprogramma Bosgroep Vlaams-Brabant vzw 2026

ONTWERP 5/01/2026

Wettelijke context

De samenwerkingsovereenkomst tussen Provincie Vlaams-Brabant en Bosgroep Vlaams-Brabant vzw geeft in Art. 4.2 een niet-limitatieve lijst van mogelijke acties en ambities. De ambities worden vastgelegd in het Beleidsplan 2026-2031 (in opmaak, indiening eind 2026). Het jaarprogramma geeft concrete uitvoering voor het bereiken van de ambities uit het Beleidsplan 2026-2031.

Jaarprogramma 2026

Het Jaarprogramma 2026 geeft aan wat de concrete uitvoering van het beleidsplan 2026-2031 betekent voor het jaar 2026. Het jaarprogramma wordt, zoals vastgelegd werd in de samenwerkingsovereenkomst tussen Provincie Vlaams-Brabant en Bosgroep Vlaams-Brabant vzw (verder genoemd de Bosgroep) in Art. 4.2, ingediend tegen eind 2025. Na goedkeuring op de deputatie van de Provincie Vlaams-Brabant volgt de goedkeuring door de raad van bestuur en later de algemene vergadering van de Bosgroep.

Dit jaarprogramma is opgedeeld in vier thema's: operationele dienstverlening, interne werking, communicatieplanning, en bestuurlijke acties. Het beleidsplan gaat over visie en richting. De operationele en concrete uitwerking is voorzien in het jaarlijkse jaarprogramma.

De detailplanning is terug te vinden in Excel-overzicht in bijlage bij ontwerp Jaarprogramma 2026_schema.

1. Operationele dienstverlening

De bestaande dienstverlening zal in functie van de ervaring van 2025 en voorgaande jaren geëvalueerd en zo nodig bijgestuurd worden. Er zal bekeken worden hoe de Bosgroep meer op boscomplexniveau kan werken in de toekomst. Hierbij zal eerst moeten gedefinieerd worden wat het boscomplex in onze provincie kan betekenen.

Advies en eerste terreinbezoek

De Bosgroep staat klaar om alle binnenkomende vragen (praktisch, administratief, juridisch, uitvoerend, ...) in verband met nieuw bos of het beheer van een bestaand bos te beantwoorden. De Bosgroep doet haar best om de verwerking van de binnenkomende vragen zo efficiënt en vlot mogelijk te organiseren.

Er wordt verwacht dat de hoeveelheid binnenkomende vragen verder zal toenemen. Door de toename van de bekendheid van de Bosgroepen haar werking en door de opmaak van grotere gemeenschappelijke natuurbeheerplannen, waar ook in 2026 verder op ingezet wordt, zal ook het aantal leden blijven toenemen. In 2026 zal de Bosgroep haar interne oefening over de werkdrukbeheersing verderzetten.

Binnenkomende vragen worden, na registratie in CRM via het centraal onthaal, doorheen het hele jaar opgenomen door de regionale bosconsulent. Deze zal de daaruit volgende acties weliswaar zoveel mogelijk bundelen. Het is in 2026 verder het doel om de regiogebonden werking per bosconsulent verder te decentraliseren. Binnenkomende vragen worden niet langer per definitie behandeld door de bosconsulent van die regio, maar meer verdeeld volgens beschikbare agenda van elke bosconsulent.

In 2026 zal de Bosgroep werken aan verdere standaardisering en professionalisering van de dienstverlening via een standaard rapport na een terreinbezoek bij een boseigenaar. Hiervoor wordt kritisch nagedacht welke procedure kwalitatief en efficiënt werkt. Er kan bijvoorbeeld gebruik gemaakt van vragenlijsten in Dipla, zo kan de inhoud van dit rapport ook steeds op perceelniveau geregistreerd worden.

Administratie: opvolgen binnenkomende vragen via onthaal (telefoon, webformulier en info@bosgroepvlaamsbrabant.be), lidmaatschap opvolgen, vragen beantwoorden en doorsturen naar juiste collega, bijhouden gegevens/vragen per lid en inschrijvingen, ...

Aanplantingen

Dit thema omvat de aanplant van nieuw bos (bosuitbreiding en boscompensatie), de herbebossing van gekapt bos, de aanplant van een bosrand, de aanplant van een onderetage, ... De Bosgroep bundelt en verzamelt plantwerken op vraag van de boseigenaar om deze gecoördineerd te laten uitvoeren. Ze voorziet ook de mogelijkheid van een aankoop met levering van bosplantsoen voor leden zodat zij ook zelf aan de slag kunnen met planten. De Bosgroep streeft een verdere efficiëntieverhoging na door het bundelen van alle opdrachten tot 1 prijsvraag. Daarnaast kunnen kleinere opdrachten uitgevoerd worden via Groenjobs (met Vlaamse subsidies).

De opvolging van de aanplant van nieuw bos wordt gemonitord via de Samenwerkingsovereenkomst ANB, via het Meer Bos-programma van de Vlaamse overheid (bosteller.be) en de extra middelen voor bosuitbreiding via ANB. *Het uitvoeren van deze dienstverlening omvat de volgende aspecten: contact met geïnteresseerde eigenaars, het opmaken van het plantplan, het eventueel aanvragen van de nodige vergunningen en subsidies, een inventarisatie van het terrein, het uitsturen van een bestek, de gunning, en de opvolging en/of begeleiding van de uitvoering van de aanplanting. Hierbij wordt steeds rekening gehouden met reeds bestaande of nieuwe natuurbeheerplannen.*

Het plantseizoen loopt gedurende de winterperiode van half november tot eind februari-begin maart. Het plantseizoen loopt dus over 2 kalenderjaren. De voorbereidingen worden opgestart voor de zomer.

Administratie: opzoeken kadastragegevens, uitsturen aanschrijfacties, opmaken plantplannen en kostenramingen, overheidsopdracht, facturen uitsturen, werkafspraken/overeenkomsten met boseigenaars en aannemers, uitgeven provinciale financiële ondersteuning in bossfeer (Bossteun), ...

Communicatie: opmaken boskansenkaarten, contact gemeentes en andere lokale besturen, organiseren infomomenten, oproep plantopdrachten, aankondiging plantseizoen, aankondiging verkoop bosplantsoen, resultaat plantseizoen, eventueel persmoment, aankondiging van plantacties, ...

Houtverkoop

De Bosgroep voorziet de mogelijkheid voor boseigenaars om hout te kappen en te verkopen. De Bosgroep ondersteunt in meer of mindere mate de volgende manieren om hout te verkopen: gezamenlijke houtverkoop, brandhoutverkoop en onderhandse houtverkoop.

- Een gezamenlijke houtverkoop omvat schalmen en opmeten van te kappen bomen, opmaak van de houtcatalogus, de houtverkoopdag, en het opvolgen van exploitaties. De Bosgroep faciliteert en begeleidt deze verkoop van begin tot eind. Hout wordt verkocht als staande bomen in een lot. De houtverkoop wordt op punt gesteld volgens het besluit van de Vlaamse regering van 17 mei 2019 houdende de werkwijze en de voorwaarden voor de verkoop en de exploitatie van hout en andere bosproducten uit openbare bossen; zodat ook hout uit openbare bossen en van gemeentebesturen via de houtverkoop verkocht kunnen worden.

Schalmen gebeurt doorheen het hele jaar om de werklust te spreiden, met traditioneel een hoogtepunt in de winter, half april finaliseren van houtcatalogus, eind mei de houtverkoopdag. Exploitaties kunnen het hele jaar opgevolgd worden (afhankelijk van planning koper, van potentiële schoontijd die geldt voor een lot...).

Administratie: facturen uitsturen, waarborgen, doorstorten koopsommen, werkafspraken/overeenkomsten met boseigenaars en kopers/exploitanten/aannemers, opmaak catalogus voor verkoop, kapmachtigingen aanvragen of controleren, ...

Communicatie: oproep deelname houtverkoop, verslag houtverkoop, ...

- Een brandhoutverkoop is de verkoop van hout, vaak een kleiner volume, dat geschikt is als brandhout. Via Brandhoutweb kunnen bosbeheerders brandhout aanbieden aan particuliere kopers. Het hele jaar door kunnen nieuwe loten toegevoegd worden. Het zwaartepunt wordt echter in het najaar verwacht. De Bosgroep ondersteunt bij de voorbereiding (aanvraag kapmachtiging, aanduiden van te kappen bomen, indien nodig volumebepaling via opmeting, ...) en de eigenlijke verkoop (lot op de website plaatsen, aanwezigheid bij plaatsbezoek, ...).

Voor het platform Brandhoutweb is de Bosgroep aangesloten bij het bestaande platform (ontwikkeld door de Bosgroepen in Oost-Vlaanderen).

Administratie: facturen uitsturen, waarborgen, doorstorten koopsommen, werkafspraken/overeenkomsten met boseigenaars en kopers/exploitanten/aannemers, omschrijving loten, kapmachtigingen aanvragen, ...

Communicatie: verdere oproep om kopers en aanbieders te verzamelen op Brandhoutweb, ...

- Een onderhandse verkoop is een verkoop tussen de boseigenaar en een koper. De Bosgroep zet de boseigenaar op weg en brengt de boseigenaar in contact met een koper/exploitant. Deze aanpak zal de uitzondering op de regel vormen (waarbij de regel is: gebundeld in de grote jaarlijkse houtverkoop). Deze onderhandse verkoop kan doorheen heel het jaar plaatsvinden.

Administratie en communicatie: zie gezamenlijke houtverkoop

- Het Vlaamse Houtpark wordt jaarlijks georganiseerd door het Agentschap voor Natuur en Bos (via Natuurinvest) in het Meerdaalwoud. Deze rondhoutveiling is ook toegankelijk voor de leden van de Bosgroep en zorgt voor lokale verwerking van Vlaams hout. De Bosgroep treedt hier op als partner en contactpersoon tussen verkoper en de organisatoren van het Houtpark.

Vrijstellingen

Het vrijstellen van recent aangeplant plantsoen is een methode waarbij niet-gewenste begroeiing (o.a. hoog gras, bramen, brandnetels, exoten, ...) verwijderd wordt zodat het recent aangeplante plantsoen niet overwoekerd wordt. De Bosgroep moedigt boseigenaars aan om beperkte werken zelf uit te voeren. Op vraag van de boseigenaar kan de Bosgroep helpen om de werken uit te besteden aan een aannemer (zelfstandige aannemer of sociale economie via Groenjobs). Deze dienstverlening omvat de volgende aspecten: contact met geïnteresseerde eigenaars, een inventarisatie van het terrein, het eventueel uitsturen van een bestek met bijbehorende gunning, en de opvolging en/of begeleiding van de uitvoering van de aanplanting.

Vrijstellingen worden uitgevoerd van april tot oktober.

Administratie: eventueel uitschrijven van een overheidsopdracht, mogelijks facturen uitsturen, uitgeven en opvolgen van provinciale financiële ondersteuning in bossfeer (Bossteun), werkafspraken/overeenkomsten met boseigenaars en aannemers, ...

Opmaak natuurbeheerplannen

De Bosgroep maakt tegen betaling natuurbeheerplannen op voor (particuliere) eigenaars en heeft de ambitie om eigenaars zoveel mogelijk te bundelen voor gezamenlijke beheerplannen. De Bosgroep schrijft daarvoor boseigenaars aan, organiseert informatiecampagnes en infosessies. In 2026 worden 2 gebiedsdekkende natuurbeheerplannen opgemaakt (pilotproject) voor de gemeentes Affligem en Ternat, waar alle gemeentelijke bossen in worden opgenomen en waar alle boseigenaren uitgenodigd worden om aan deel te nemen.

De opmaak van een beheerplan bestaat uit verschillende stappen, waarvoor bosbeheerders bij de Bosgroep terecht kunnen: de opmaak van een verkenningsnota, doelstellingen, beheervisie en maatregelen, evaluatie en opvolging.

De doelen voor het maken van natuurbeheerplannen worden afgesproken en gemonitord via de Samenwerkingsovereenkomst ANB.

Administratie: opmaak dossier, bijhouden in GIS, werkafspraken/ overeenkomsten met boscijneers, facturatie, ...

Communicatie: werving van aanpalende eigenaars, infosessies en informatiecampagnes organiseren, ...

Andere boswerken

Ook volgende werken vormen onderdeel van de dienstverlening van de Bosgroep:

- Bospoelen. Sommige eigenaars willen vanuit een biodiversiteitsstandpunt een poel aanleggen in hun bos (al dan niet op een open plek). Dit omvat de eventuele aanvraag van een omgevingsvergunning, een eventuele aanbesteding van opdrachten en de opvolging van de uitvoering.
- Exotenbestrijding, het bestrijden van een specifieke invasieve exoot die bepaalde bosdoelen in de weg zou staan.
- Onrendabele dunning en toekomstbomen. Na een bepaalde periode zal in een nieuw aangeplant bos een eerste dunning uitgevoerd worden wanneer de eigenaar bepaalde bomen meer ruimte wil geven om uit te groeien tot economisch of ecologisch kwalitatief waardevol hout (toekomstbomen). Dit zijn specifieke boswerkzaamheden die het aanduiden van toekomstbomen, precieze kap... vereisen.
- Onrendabele beheerwerken, zoals het vellen of ringen van bomen die niet verkoopbaar zijn: veiligheidskap van gevaarlijke randbomen, zuivering van zieke bomen... De dienstverlening omvat: terreinbezoek, aanvragen kapmachtiging of raadpleging natuurbeheerplan, opmaken en uitsturen bestek, gunning van de opdracht, opvolging van de werken...
- Terreinvoorbereidende werken maken het terrein plantklaar en gaat in sommige gevallen gepaard met een grote kost. In het meest extreme geval moet er bijvoorbeeld nog een dood sparrenbos verwijderd worden of is klepelen een noodzaak.
- Beheer- en inrichtingswerken i.f.v. toegankelijkheid. Het kan hier gaan om specifieke ingrepen om een (deel van) een bos toegankelijk of juist niet-toegankelijk te maken (bv. plaatsen picknickbank, onderhoud wegen, veiligheidssnoei langs wegen...).
- ...

Aanbod dienstverlening aan openbare besturen

Hoewel de hoofddoelgroep van de Bosgroep de particuliere boscijneer is, willen we ook een aanbod voorstellen aan openbare besturen en (semi-)publieke partners die voor bepaalde zaken geen beroep willen/kunnen doen op het technisch beheer van ANB.

Lokale besturen kunnen vanaf 2026 beroep doen op een betalende dienstverlening van de Bosgroep onder de vorm van een samenwerkingsovereenkomst (legislatuur + 1 jaar). De Bosgroep stelt per overeenkomst een op voorhand afgesproken aantal werkdagen ter beschikking van het openbare bestuur, waarbij de inhoud van deze projectdagen in onderling overleg vastgelegd wordt.

De eerste gemeentes hebben een samenwerkingsovereenkomst met de Bosgroep ondertekend. In 2026 worden ook de andere geïnteresseerde gemeentes gecontacteerd en krijgen zij de mogelijkheid om een samenwerkingsovereenkomst af te sluiten.

2. Interne werking

De Bosgroep wil verder inzetten op digitalisering op het vlak van

- Ledenbeheer (via CRM). De hoeveelheid leden blijft toenemen. Het beheer van deze gegevens wordt uitgevoerd via een CRM. Het aanbod hiervoor wordt voorzien vanuit de Provincie Vlaams-Brabant. In de loop van 2026 wordt gekeken of een uitbreiding van de tool aan de orde is.
- Beheeropvolging van bossen (via DIPLA). De modules rond het voorbereiden en uitvoeren van houtverkoop werden in 2025 grondig herbekeken. Verwacht wordt dat in 2026 ook de opvolging van de algemene beheerwerken (via werkschema's) en opmaak van natuurbeheerplannen via Dipla verder zal uitgerold en in gebruik genomen worden. De aandacht gaat uit in de eerste plaats naar de opvolging voor de Bosgroepmedewerkers, maar kan in een tweede instantie ook gaan naar een opvolgingsmogelijkheden voor bouseigenaars. Dit is een langetermijnvisie en staat niet ingepland in 2026.

De Bosgroep onderhoudt een eenvoudige "webwinkel" om aan leden bepaalde specifieke zaken te verkopen (bv. officiële toegankelijkheidsborden, speciaal gelay-oute borden, Bosgroep promomateriaal...). Gemeenten kunnen via het algemene mailadres of contactformulier ook beroep doen op specifiek promomateriaal om hun inwoners te informeren.

De Bosgroep zal aandacht besteden aan de uitvoering en het opvolgen van haar facturatie. Er wordt samengewerkt met een boekhouder (via het programma ClearFacts). Door de verplichting om facturatie via Peppol te laten verlopen voorziet de boekhouden nu ook de tool ZenFactuur, die reeds eind 2025 in gebruik genomen werd.

De Bosgroep zal het afgelopen werkjaar 2025 grondig evalueren met als doel een efficiëntere werking om de hoeveelheid werk beheersbaar te houden. De organisatorische werking, werkrichtlijnen, aanpak... zal hiervoor zo nodig bijgestuurd worden. De Bosgroep heeft als doel zichzelf te versterken zo nodig het team van medewerkers uit te breiden, onder andere ook via jobstudenten of stagiairs. De aanwerving van een extra medewerker (profiel communicatie- en eventueel administratieve medewerker of extra bosconsulent, afgewogen op basis van de noden op het moment) (1VTE) wordt opgenomen in het voorstel van de begroting voor 2026.

De Bosgroep wil ook in 2026 verder bouwen aan zijn netwerk (partners, overheden, andere terreinbeherende en uitvoerende organisaties, andere Bosgroepen, WBE's, aannemers en studiebureaus, lokale houtmarkt, actoren op de houtmarkt, kwekers, bedrijven, ...). De Bosgroep streeft in het bijzonder een constructieve verstandhouding na met het Agentschap voor Natuur en Bos, met de Regionale Landschappen in Vlaams-Brabant, met de Provincie Vlaams-Brabant, ... De Bosgroep onderhoudt een overzicht dat ze heeft van aannemers die geïnteresseerd zijn in de uitvoering van werken binnen het grondgebied van de Bosgroep.

Daarnaast is ook noodzakelijk dat het personeel van de Bosgroep goed op de hoogte is van alle veranderingen in het beleid, maar ook op het terrein. Daarom willen we in 2026 ook extra inzetten op opleiding van de medewerkers. We denken hierbij specifiek aan bijvoorbeeld VTA, natuurbeheerplannen maken, ...

3. Communicatieplanning

De werkgroep Communicatie, samengesteld uit enkele teamleden, blijft ook in 2026 werken aan meer naambekendheid en educatie. Dit vergt heel wat tijd en energie. Een extra communicatiemedewerker, die bijvoorbeeld ook de vrijwilligerswerking zou kunnen opstarten, is zeer welkom.

Communicatiewerkgroep van de Koepel

De Bosgroep wordt bijgestaan voor bepaalde communicatievraagstukken door de Koepel van Bosgroepen vzw. Overkoepelende thema's kunnen zo een gezamenlijke communicatie krijgen. De werkgroep voorziet een afstemming van communicatie tussen alle Bosgroepen, zowel inhoudelijk (bv rond bebossing, bosbeheer...) als vormelijk (via gezamenlijke huisstijl, campagnes...). De Bosgroep neemt actief deel aan deze werkgroep en schrijft o.a. mee aan gemeenschappelijke artikels voor de lokale bosgroepmagazines.

Digitale nieuwsbrief

De Bosgroep zal de digitale nieuwsbrief tweemaandelijks blijven uitsturen. In 2026 blijft dit het prioritaire kanaal voor directe communicatie aan leden en geïnteresseerden. Ook uitnodigingen voor opleidingen en evenementen worden via de nieuwsbrief verspreid onder de leden.

Website bosgroepvlaamsbrabant.be

Deze pagina wordt in 2026 grondig geëvalueerd en opgekuist.

Nieuwe leden melden zich aan via de website, ook de verkoop van infoborden gebeurt digitaal. Nieuwe activiteiten of andere aankondigingen worden hier ook gemeld. Verder zal de Bosgroep blijven werken aan de gebruiksvriendelijkheid van de site.

De Vlaamse Bosgroepen hebben ook een gemeenschappelijke website, bosgroepen.be, waar de Bosgroep ook toegang toe heeft en meldingen op kan doen. Via deze site wordt ook doorgelinkt naar de pagina om lid te worden van de Bosgroep.

Bosblad

De Bosgroep brengt tweemaal per jaar een magazine voor print en web uit, het Bosblad, en verdeelt dit aan haar leden. Hiervoor wordt samengewerkt met layouter Koloriet en drukker Antilope De Bie.

Sociale media

De communicatieve focus ligt op de nieuwsbrief en het Bosblad. Sociale media kan gebruikt worden om events en activiteiten deelbaar te maken en te communiceren naar een breed publiek. Daarnaast kunnen af en toe 'teasers' over het werk van de Bosgroep de wereld in gestuurd worden en kunnen alle partners in een gemeenschappelijke realisatie vermeld en erkend worden. Dit is echter geen prioriteit in 2026 met de huidige capaciteit binnen het team. Een groter dynamisch karakter zal wellicht pas opgenomen kunnen worden wanneer het team versterkt wordt door een communicatiemedewerker.

Opleidingen en events

In 2026 voorziet de Bosgroep verschillende publieke plantacties, het gaat onder andere over geboortebossen e.d..

Daarnaast wordt een recreatief event (of meerdere), waarschijnlijk gekoppeld aan een activiteit voor de Dag van de Boseigenaar en/of de Algemene Vergadering en enkele netwerk- en infomomenten voor leden voorzien.

Verspreid over de hele regio zullen ook opleidingen georganiseerd worden, zowel voor leden als medewerkers. De Bosgroep is hierin in de eerste plaats een facilitator. Externe lesgevers kunnen worden ingehuurd. Ongeveer de helft van de opleidingen in 2026 worden door de medewerkers zelf gegeven. Dit houdt oa. in: opstellen van een syllabus, organiseren van locatie, materiaal...en een dag of halve dag lesgeven ter plekke. Leden die deelnemen aan opleidingen georganiseerd door de Bosgroep kunnen dit aan een voordelig tarief. Er wordt bekeken of er ook financieringsmogelijkheden zijn voor opleidingen in duurzaam bosbeheer, zonder organisatie van de Bosgroep.

Persberichten

De Bosgroep organiseert ook in 2026 persmomenten indien relevant. Dit kan een plantactie zijn, maar ook een project in de kijker.

4. Bestuurlijke acties

Activiteiten

Ook dit jaar organiseert de Bosgroep haar jaarlijkse algemene vergadering. Deze staat gepland op zaterdag 14 maart 2026. Naast de inhoudelijke materie wordt een wandeling en activiteit (in Alseberg) gepland.

De Bosgroep zal ook voor SO ANB in 2026 het nodige doen om de ambities en afspraken na te komen.

Koepel van Bosgroepen

De Bosgroep is betrokken bij de werking van de Koepel van Bosgroepen vzw als overkoepelende en verbindende organisatie voor de Vlaamse Bosgroepen. De Bosgroep steunt deze organisatie en werkt actief mee aan de verdere ontwikkeling hiervan. De Bosgroep neemt actief deel aan het coördinatorenoverleg, aan de raad van bestuur en aan diverse al dan niet tijdelijke werkgroepen. Ook in gezamenlijke communicatie op Vlaams niveau wordt tijd geïnvesteerd vanuit de Bosgroep.

Strategische keuzes

In 2026 start de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met de provincie.

Tijdens deze legislatuur zullen de strategische keuzes van de Bosgroep geëvalueerd worden en indien nodig worden bijgestuurd. Hiervoor werkt het team samen met het bestuur. Een volgende stap zal zijn om de strategische keuzes te operationaliseren.

Uitwerken van (deels) betalende dienstverlening

De Bosgroep zal in 2026 verder de oefening doen om haar inkomsten (gegenereerd uit houtverkoop, aanrekening op bepaalde diensten, projectmiddelen...) op een toekomstgerichte manier te herinvesteren in het beheer van bos of in de versterking van de Bosgroep zelf.

Hierbij moet de focus liggen op de continuïteit van de dienstverlening. Belangrijk hierbij is het behoud van medewerkers.

Er wordt ook een proefproject opgestart voor de langetermijn overdracht van beheer, zowel voor private eigenaars als openbare besturen.